

nost. Leta 1923 je bil pokojni tudi državni kancler. Stresemannova zunanja politika je prinesla Nemčiji sprejem v Društvo narodov, ureditev nemških odškodninskih plačevanj in naslonitev Nemcev na Angleže in Francoze radi ohranitve splošnega miru.

Volilno gibanje na Češkem. Češka je že v objemu volilnega boja. Določeni so že tudi nosilci posameznih list. Nosilec liste čehoslovaške ljudske stranke bo monsignor dr. Šramek, agrarne stranke bivši ministrski predsednik Švehla, narodnih socialistov dr. Beneš, slovaške ljudske stranke Hlinka. Čehoslovaške nemške stranke se pri teh volitvah združujejo med seboj.

Tuka obsojen na 15 let. Pred tedni smo beležili vest, da se vrši na Čehoslovaškem proti bivšemu poslancu in članu slovaške stranke dr. Tuki obravnava, ker je obdolžen vohunstva v prid Madžarske. Obravnava je bila te dni zaključena in dr. Tuka obsojen na 15 let. Radi te obsodbe sta podala ostavko dva ministra, po katerih je bila zastopana slovaška stranka v vladi.

Anglija in Rusija se bosta pobotali. Angleški zunanji minister Henderson in ruski poslanik Dvogaeski v Parizu sta se sporazumela glede postopanja pri ureditvi vseh spornih vprašanj med Anglijo in sovjetsko Rusijo. Sporazum obsega pet točk: 1. Točna upredelitev stališča obeh vlad glede pogodb iz leta 1924. 2. Izvršitev priprav za otvoritev pogajanj glede zaključitve trgovinske pogodbe med obema državama in glede sličnih vprašanj. 3. Zahteve obeh prizadetih držav glede državnih in zasebnih dolgov je treba preiskati ter urediti tako kot ostala vprašanja finančnega značaja. 4. Pripraviti ureditev vseh vprašanj, ki so v zvezi s pravico ribolova obeh držav. 5. Uporabo prejšnjih dogodb in dogovorov je potreba znova točno določiti.

Angleški ministrski predsednik v Ameriki. Angleški ministrski predsednik Mac Donald je bil sprejet v Ameriki z izrednimi častmi. V zahvalnem govoru je označil predsednik namen svojega ameriškega potovanja z besedami: »Naša naloga je, nadomestiti minljivi sijaj vojaške moči z večno trajajočo slavo miru.«

Poostreitev krvavega obračuna med Rusi in Kitajci. Med rusko in kitajsko armado v Mandžuriji je vladal nekaj časa mir. Po novejših poročilih pa so se ponovili boji med Rusi in Kitajci v Mandžuriji. Sovjetske čete so pričele s topovsko ofenzivo in oplenile mesto Suynau ob reki Amur.

Sovjeti in novi koledar. Svet ruskih boljševiških ljudskih komisarjev v Moskvi se bavi s popolno preosnovo doslej na vsem svetu veljavnega koledarja. Po sovjetskem koledarju bo štel teden le pet dni in bosta izginili sobota in nedelja. Leto bo razdeljeno na 72 tednov (dosedaj 52).

Primarij v p. dr. J. Harpf v Slovenj-gradu ordinira zopet redno od 7. oktobra t. l. naprej. 1210

Specijalist za ženske bolezni in porod dr. Benjamin Ipavc zopet redno ordinira v Mariboru. Gosposka ul. 46.

ZA NEDELJO

Pater Viktricij.

Spominski dan 8. oktober.

Zopet človek iz našega časa, ki se je boril in, kakor se sme upati tudi priporil, do svetosti. Rodil se je 18. decembra 1842 na Bavarskem. Njegovi starši — oče je bil ranocelnik — so bili odločno krščanskega duha in dosledno temu odločno krščanskega življenja. Razen tega je bila v hiši še tudi izvrstna služkinja, ki je bila za odrasčajočega Antona — tako je bilo njegovo prvotno ime — pravi blagoslov. V nežni mladosti je nevarno zbolel in zdelo se je, da hoče Bog angelčka k sebi v nebesa. Bog je sklenil drugače: hotel je, da ta duša pride k njemu čista po dolgem življenju, po mnogih in trdnih bojih, po slavnih zmagah.

Z 12. letom je prišel Anton na gimnazijo, ki jo je dovršil vedno kot prvi v svojem razredu. A ni bil odličnjak samo po svojem znanju, bil je vzornik tudi po svojem življenju. Bil je tako skromen, miroljuben, postrežljiv in pobožen, da so njegovi tovariši slutili v njem prihodnjega svetnika. Ni se zato čuditi, da je po končanih gimnazijskih študijah stopil v bogoslovje. Dokončal ga je leta 1866 tako, da je dobil prvo darilo v pridigarstvu. Na praznik sv. apostolov Petra in Pavla je bil posvečen za duhovnika.

Kot duhovnik je bil najprvo tri leta kot kaplan na mestu, kjer je lahko pokazal svojo delavnost, neustrašenost, zraven pa tudi mir in ravnovesje svoje duše. Nato je prišel kot prefekt v semenišče, kjer je pomagal vzgajati bodoče duhovnike, pa se je še tudi sam izobraževal v svetih vedah naprej, dokler ni leta 1871 napravil doktorat iz bogoslovja. Pri vsem učenju pa ni pozabil na še večjo znanost, na znanost svetnikov, na znanost, ki človeka uči tem lepše, tem popolnejše živeti. V molitvi, premišljevanju si je pridobil vedno več luči od zgoraj in po tej luči je tudi vedno skušal hoditi.

Ta pot v božji luči ga je naposled privedla v samostan. Vstopil je leta 1875 v strogi kapucinski red. Po enem letu preizkušnje je napravil obljube. Na dan svojih obljub je sebe žrtvoval popolnoma Bogu. Odslej je bila njegova skrb in njegovo prizadevanje, da bi to svojo velikodušno obljubo v vsem življenju čim najpopolnejše izvrševal. 50 let je pater Viktricij, kakor je bilo njegovo redovno ime, deloval v kapucinskem redu. Imel je razne častne in odgovornosti polne službe. Bil je velikokrat učitelj in voditelj novincev, bil je gvardijan ali hišni predstojnik. Petkrat so ga izvolili za provincijala ali predstojnika cele pokrajine in je to službo opravljal 15 let. Vsi njegovi sobratje so ga imeli bodisi kot svojega tovariša, bodisi kot svojega predstojnika v najboljšem spominu. Povsod so se kazali sledovi njegove nadarjenosti, učenosti in neumornega dela.

A to ni bilo največje v njegovem življenju. Največja je bila njegova pobožnost, njegova navezanost na Boga, njegove čednosti, ki jih je izvrševal v izredno visoki, v junaški meri. Vera je bila življenje njegove duše. Ta vera se je kazala v njegovi iskreni in goreči molitvi. To vero je kazal predvsem pri oltarju, ko je opravljal daritev sv. maše, pri kateri se je zdelo, da je popolnoma v zvezi z drugim svetom. Popolnoma se je prepustil v vsem svojem življenju božji previdnosti. V njo je neomajno zaupal in se ji priporočal, če mu je pa pošiljala križe in preizkušnje, jih je voljno sprejemal, ker je bil prepričan, da je vse to v njegovo korist. Gorela je v njegovi duši goreča ljubezen do Boga, posebno do Kristusa v najsvetejšem zakramentu. Bila je vedno njegova velika želja, da bi mogel zadostovati božjemu Srcu za žalitve, ki jih mora prenašati ravno v zakramentu ljubezni. Kakor Boga je pa ljubil tudi svojega bližnjega. Že kot nežen otrok ni mogel nikogar gledati v nesreči; po svojih močeh mu je skušal pomagati. Z leti in njegovim notranjim življenjem je ta ljubezen rastla. To ljubezen je kazal tudi kot predstojnik svojim sobratom. Nikdar ni koga obsojal radi njegovih napak in ni nikdar o njih govoril. Če je pogovor nanesel na nje, je navadno rekel, da je tak človek siromak, ki potrebuje našega sočutja in naše molitve. Čednost, ki jo je pater Viktricij nad vse ljubil, je bila ponižnost. Ko so mu pri redovni preobleki dali ime Viktricij, je rekel: »Hvala Bogu! To je ime, ki si ga ljudje ne bodo zapomnili.« Vse življenje ni nikdar govoril o svojem delu, o svojih uspehih, najmanj pa še o svojem bogatem notranjem življenju. V teku svojega redovnega življenja je zapisoval svoja premišljevanja, svoje boje in težave, pa tudi svoje uspehe in zmage. Vse to pa si je beležil samo, da si je lahko dajal odgovor o svojem duševnem stanju, o nazadovanju ali napredovanju. Ko ga je proti koncu njegovega življenja nepriznava zalotila težka bolezen, je svojega strežnika s solzami prosil, naj sežge te njegove spise, da drugi ne bi dobili vpogleda v njegovo življenje. Po naredbi hišnega predstojnika se to ni zgodilo. Kakor v ponižnosti, tako je skušal tudi v drugih čednostih vpodobiti v sebi podobo Kristusovo. Še malo pred svojo smrtjo je obiskal ves križev pot, ki ga je naslikal nek njegov sobrat. Misli je, da je čisto sam, v resnici so ga skrivaj opazovali. Šel je od postaje do postaje, zatopil se je v podobe križevega pota, pri vsaki pa je bila njegova prošnja: »O Jezus, krotek in iz srca ponižen, vpodobi moje srce po svojem srcu!«

Da, to je bilo življenjsko delo patra Viktricija. In ni bilo za njega to lahko delo, kakor ni za nobenega človeka. Iz njegovih spisov je razvidno, da je imel velike težave, velike boje, a iz vseh je izšel kot zmagovalec — kot resnični Viktricij.

In kolikor ni on sam v sebi vpodobil Kristusa, to je dopolnil še Bog sam s trpljenjem, ki mu ga je pošiljal. Imel

je pretrpeti celo vrsto nadležnih in mučnih bolezni. Razen tega se ga je v zadnjem času njegovega življenja polasčala še velika notranja zapuščenost in žalost. Bil je v svojih telesnih bolečinah in svojem dušnem trpljenju res podoben Kristus na križu, ki je vzdihoval: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!« 8. oktobra leta 1924 je umrl star 82 let. Pokopali so ga prvotno v samostanu Vilstiburg. A ljudstvo, ki je skromnega redovnika vedno častilo kot svetnika in ki se mu je po smrti priporočalo v raznih zadevah, je prosilo in zahtevalo, naj se pokoplje ljubljene pater Viktricija tako, da bodo imeli vsi dostop do njegovega groba, so njegove telesne ostanke prenesli v samostansko cerkev in jih pokopali blizu kraja, na katerem je rajnik leta in leta blagoslovljeno deloval v spovednici kot dušni zdravnik in pomočnik.

Velika čednost patra Viktricija je bila ponižnost. Nič ni delal radi ljudi, radi posvetne hvale, da bi se lahko postavil pred svetom. Vse je delal le, da bi bil pravi služabnik božji, vršitelj volje božje.

Da bi bila to tudi naša čednost, da ne bi mislili pri svojem življenju, pri svojih delih vedno le, koliko hvale nama bodo prinesla. To je kakor rja, ki razjeda našo notranjo vrednost, to emlje tudi našim delom njihovo vrednost in vsako upanje na plačilo v večnosti, ker veljajo o takih v farizejski pravičnosti opravljenih delih besede Kristusove: »Resnično povem vam, da ne bodo prejeli svoje plačilo.«

Rusija. Kak trn v peti je sedanjim mogočnejšem v Rusiji vsaka vera, se vidi iz tega, da so otvorili v Moskvi protiversko vseučilišče, na katerem bodo pobijali predvsem krščanstvo, seveda na podlagi znanstva in resnice. Poročajo, da se je na to vseučilišče vpisalo že 600 slušateljev in slušateljic. — Pretečene dni so poročali, da so se začela med papeževim zastopnikom v Berlinu in tamošnjim ruskim poslanikom pogajanja, da bi vera na Ruskem dobila vsaj nekaj prostosti. Kakor se pa od vatičanske strani poroča, takih pogajanj ni bilo. — Škofu Cieplaku, ki so ga sovjeti obsodili na smrt, so v Vilni, kjer je škof pokopan, postavili spomenik.

Potomec Martina Lutra — katoliški duhovnik. Kakor znano, je Martin Luter ustanovil protestantsko cerkev. V 18. stoletju se je nek njegov potomec, ki je bil vojak, preselil v Ameriko, kjer je radi usluge, ki mu jo je skazala neka katoliška družina, postal katoličan. Od tega Lutrovega potomca izvira več katoliških družin. Nek pravnik tega moža je pred kratkim vstopil v red sv. Benedikta in nosi ime pater Alojzij Luter.

Katoliško šolstvo. V Belgiji slavijo letos katoliške verske šole svojo petdesetletnico. Do pred 50 leti je bil v vseh belgijskih šolah verski pouk. Ko so pa prišli na vlado veri sovražni ljudje, so verouk iz šol odpravili. Nato so

katoličani ustanovili svoje lastne šole, ravno pred 50 leti. Verouk se je v šole sicer kmalu zopet vpeljal, a katoliške verske šole so ostale in so obhajale letos z velikimi slovesnostmi svojo 50 letnico. — Na Angleškem tudi vzdržujejo katoličani svoje lastne šole. A to je seveda za nje zelo veliko breme. Sedaj so pa celo nekatoličani nastopali za to,

da država tem šolam, ki vzgledno vršijo svojo vzgojno dolžnost, da državnemu podporo. — Na Francoskem so moralno ugotoviti zanimivo dejstvo. Od 3721 mladih ljudi, ki so se prijavili na visokih šolah, da se bodo učili latinskega in grškega jezika, jih je bilo 900 iz državnih šol, 2821 pa iz katoliških zasebnih.

Za vzpenjačo na Pohorje.

PODPISOVANJE ZA POHORSKO VZPENJAČO KREPKO NAPREDUJE.

Eden izmed nabiralcev podpisov je imel tekom par ur nabiralno polo polno. Oglašajo se pridno tudi vrli Zagrebčani, veliki ljubitelji našega zelenega Pohorja, z znanimi zneski. Upati je torej, da bo vse kaj to podjetje, ki bo poleg drugih velikih v Dravski in Mežiški dolini ostalo v domačih rokah. Kakor znano, je velikanski svinčni rudnik v Mežici last Angležev, velika jeklarna in premogokop v Guštanju last Avstrijev, ogromna elektrarna na Fali v rokah Švicarjev, znatna tovarna za karbit in dušik pa tudi večinoma inozemsko podjetje. Domačini stojimo seveda pri velikih podjetjih skoraj vedno ob strani ter zavistno gledamo, kako si polni inozemec svoje žepe. Pač večkrat se sliši, ko je že podjetje v tujih rokah in prepozno: »To bi bili pa mi tudi lahko uredili!« V nas domačinih je pač vse premalo podjetnosti! Krepro torej sežite po delnicah podjetja, kakor je vzpenjača na Pohorje, kajti to podjetje se bo gotovo lahko omenjenim postavilo ob stran. Pred dvema letoma bi bila vzpenjača stala 12 milijonov Din, a se

je ta znesek po agilnosti pripravljalnega odbora vedno manjšal. Ko je bil proračun 6 milijonov Din že takrat je kazalo se stvari poprijeti, a kaj še le sedaj, ko je proračun okoli tri milijona Din. Treba pa je delnic samo za 2 milijona, ker nam je 1 milijon v tem slučaju že zagotovljen po mariborski občini in oblastnem odboru.

Avstriji imajo že okoli 10 vzpenjač, ki se vse imenitno obnesejo in se mnogo ljudi radi velikega navala večkrat niti peljati ne more. Nekaj takih vzpenjač imajo še pa v delu. Sraž mota bi pač bila, da bi v Jugoslaviji niti ene ne imeli, kajti ta na Pohorju bi bila prva.

Kakor je bilo že po časopisih razglašeno, so delnice po 100 Din in še večji zneski se lahko plačujejo tudi v obrokih. V priglasu je treba označiti na kakšen način se misli plačevati. Plačevanje se bo še le začelo, ko to pripravljalni odbor po časopisih razglasi.

Obezve izjave je tudi podpisani po predsedniku pripravljalnega odbora g. dr. Juvaču, mariborskem županu upravičen sprejemati Josip Pajtlar, učitelj, Pekre, p. Limbuš.

NOVICE

Tečaj duhovnih vaj v Domu do konca 1929. Za duhovnike: od 14. do 18. oktobra. Za mladeniče: od 26. do 30. oktobra, od 7. do 10. decembra. Za organiste: od 18. do 22. novembra. Za moše: od 14. do 18. decembra. Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj drugega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno prijavijo. Ako bi kdo izmed prijavljenih ne mogel priti, se mora pravočasno odglasiti, da napravi mesto drugemu. Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. —

Obešenega so našli. V soboto, 5. okt. so našli pri Treh ribnikih pri Mariboru obešenega brezposelnega Ludovika Kern.

Nesreča na cesti. Na državni cesti med Hočami in Framom se je pripetila v nedeljo avtomobilska nesreča. Neznani avtomobilist je povozil dva biciklista, in sicer enega moškega in eno žensko. Žena je obležala pri priči mrtva, težko poškodovanega in nezavestnega moža so prepeljali v mariborsko bolnico.

Neznana utopljenka. V petek, dne 4. oktobra je naplavila Drava blizu Šmartna pri Vurbergu neznano utopljenko, ki mora biti stara kakih 25 let. Truplo še ni bilo dolgo v vodi, a vendar ga pred pokopom niso mogli prepoznati.

Otvoritev proge Krapina—Rogatec. Dne 1. novembra bo izročena prometu novozgrajena proga Rogatec—Krapina.

Vlom za vrednost 50 tisoč Din. Neznani lopovi so vlomili v noči 1. oktobra v delavnico krojaškega mojstra Ja-

koba Kovača v Razlagovi ulici v Celju. Odnegli so raznega blaga in oblek za 50 tisoč Din. Javnost svarimo pred nakupom blaga in oblek.

Tat mu razparal trebuh. V noči v četrtek 3. oktobra je obiskal Sevrovo hišo v Puconcih v Prekmurju kurji tat. Domači so slišali ropot in so tatupa prepodili. Kurji tat je vrzel 16 nakradenih kokoši v vreči preko rame in se spustil v beg. Za njim jo je ubral domači 19 letni sin Evgen, ki je hotel zmoviča dohiteti in ujeti. Ko je videl tat, da je v nevarnosti zajetja, je sunil proti preganjalcu z nožem in mu preparal trebuh. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico v Mursko Soboto, kjer je izdahnul. Tatu je odpadla na pobegu kapa in po tej ga že bodo prepoznali.

Železniška nesreča. V soboto, 5. okt. v noči se je zgodila na postaji Zagorje velika železniška nesreča. Trčila sta skupaj dva tovorna vlaka. Razbitih je bilo več vagonov, nesreča pa ni zahtevala nobenih človeških žrtev. Promet je bil ustavljen za nekaj ur.

Mlad ponesrečenec. V rovu Kisovec v Zagorju ob Savi je v petek, 4. oktobra smrtno ponesrečil 18 letni Roman Krznar. Zapregel je konja pred hunte (jamske vozičke), se pognal na prvi voziček ter padel konju pod noge. Žival je skočila, ga udarila s kopitom po glavi — strašna rana mu zija na glavi — potegnili hunte za seboj in vlekla z vozički vred tudi nesrečnega fanta. Plazil se je po tleh in dobil poleg rane na glavi še nekaj prask po telesu. Ko pa ga je konj privlekel do neke luknje sredi tira, je glava omahnila navzdol